

Tartu linn jõudis aasta hakul kunstiga mäele

Tartul on selle aasta alguses kunstinäituste poolest imestamisväärselt hästi läinud. Silmatorikavalt hea valik on aga vaadata just praegu.

Kui lipulaevaks võib pidada Kivisilla galeriis avatud Imat Suumanni suurepärasest ekspositsiooni, siis sekundeerivad näitused - Aira Rautso Legend-galeriis ja Margus Meinart Mikkeli galeriis - toetavad esimest igati väärikalt.

Märtsi alguses avab kunstimajas näituse Tartu kunstikaru Peeter Allik, kelle kümnekond uuemat maali on praegu väljas grupinäitusel Tallinna kunstihoones.

Sellise taseme ja tihedusega näitusi võiks Tartus olla pidevalt.

Jazzpasuna tagasitulek

Hetkel teeb enim head meelt Legend-galeriis avatud Aira Rautso maalinäitus.

Suurelt osalt ka sellepärast, et viimaks ometi on Legendis tagasi Matti Milius ja vahepeal pildi- ja vanakraamikaupluseks degradeerunud Legendist on tõenäoliselt jälle saamas arvestatava tasemega galerii.

Matti võib küll närvidele käia oma jazzpasunat meenutava kõnemaneeeriga, kuid näituste tegemise peale on tal vaieldamatult talenti.

Peale maalimise õpetab Aira Rautso juba üle kahekümne aasta Jõhvi kunstikoolis lapsi. Pedagoogilise instituudi haridus üldiselt maalijaks ei küpseta. Ka need praegused tipptegijad, kes seal kunagi õpinguid alustanud, on ikka lõpuks ERKI või EKA diplomiga ellu astunud. Aira Rautso puhul kinnitab aga erand reeglit.

Inimlike mõõtmetega pildid on maalitud valdavalt sinakashallides toonides. Rohkesti on kasutatud faktuuri ja reljeefi, mis annab piltidele mõneti antiikse välimuse. Vaataja ei leia maalidelt mingeid seoseid reaalse maailmaga. Ometi tekitavad tööd seletamatuid äratundmisaistinguid.

Tekib mulje, et loodust on vaadeldud kas väga lähedalt või väga kaugelt. Puuduvat fotoliikkust korvab värvipindade oskuslik jaotamine ja väljapeetud koloriit. Vahest ainult kompositsioonides võinuks olla pisut enam eriilmelisi lahendusi. Aga tegelikult pole see mingi argument. Kunstnik ei pea olema tsirkusekoer, kes hüppab nii- ja teistpidi, et ainult publik plaksutaks ja ära ei läheks. Et valitud teed tasub käia, kinnitab ka see, et Aira Rautso töid on mitmete välisriikide erakogudes.

Leebe loomus

Suhteliselt samalaadset juttu võiks rääkida ka Mikkeli galeriis olevate Margus Meinarti maalide kohta. Traditsioonilist maalikunsti uurinud Meinart on loonud endale õpingutega Konrad Mäe studios kindla aluspõhja, millelt hea ja kindel edasi minna.

Edasimineku võimalikkust kinnitavad veenvalt praeguse ekspositsiooni maalid. Tugev ja julge kompositsioonivaist ning laitmatu koloriiditunnetus juhib Meinarti eksimatute lahendusteni. Ainsa küsitavusena tulevad arvesse nii noore kunstniku puhul veidi väsinult mõjuvad, tiba vanainimeselikud värvid.

Teisalt sobivad need väga hästi kunstniku leebe ja altruistliku loomusega. Ja üks altruism